

B. A. (Classics) (Part – I) Examination -2021

(Foundation Course)

SANSKRIT LANGUAGE

[Maximum Marks : 75]

Time : Three Hours]

सूचना :— सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः ।

1. क. अधोलिखितेषु कयोश्चिद् द्वयो व्याख्या विधेया — 20

- i. प्रसह्य मणिमुद्धरेन्मकरवक्रदंष्ट्रान्तरात्
समुद्रमपि सन्तरेत्यचलदूर्भिभालाकुलम्
भुजङ्गमपि कोपितं शिरशि पुष्पवद धारयेत्
न तु प्रतिविनष्ट मूर्खजनहितचित्तमाराधयेत् ।
- ii. केयूराणि न भूषयन्ति पुरुषं हारा न चन्द्रोज्ज्वला
न स्नानं न विलेपनं न क्युसुमं नालङ्कृता भर्षजाः ।
वाग्येका समलङ्करोति पुरुषं या संस्कृता धार्यते
क्षीयन्ते खलु भूषणानि सततं वाग्भूषणं भूषणम् ॥
- iii. साहित्यसंगीत कला विहीनः साक्षात्पशु पुच्छविषाणहीनः ।
तृणान्न खादन्मपि जीवमानस्तद्भागधेयपरमं पशूनाम् ॥
- iv. भवन्ति नम्राः तद्यः फलोद्गमैर्नवान्भुभिभूरिविम्बिनो धनाः ।
अनुद्धताः सत्पुरुषाः समृद्धिभिः स्वभावात्पैषपरोपकारिणाम् ॥

20

- i. मूर्खजनं निन्दा
- ii. विद्वज्जनं प्रशंसा
- iii. दुर्जनं स्वभावः
- iv. परोपकारं पद्धतिः
- v. सज्जन प्रकृतिः

2. नीतिशतकस्य वैशिष्ट्यं लिखत ।

10

अथवा

पाठ्यपुस्तकमवलम्ब्य श्लोकद्वयं लिखित्वा तस्यानुवादो विधेय ।

3. निम्नलिखितेषु वाक्येषु केषाञ्चित् पञ्चानां संस्कृत भाषायामनुवादो विधेयः । 10

- i. वह गांव जाता है ।
 - ii. विद्यालय के चारों ओर वन है ।
 - iii. वह ईश्वर को नामस्कार करता है ।
 - iv. गुरु शिष्य को पुस्तक देता है ।
 - v. हम यहाँ से नहीं जा रहे हैं ।
 - vi. आप क्यों जल नहीं पी रहे हैं ।
 - vii. राम श्याम के साथ जा रहा है ।
 - viii. ज्ञान के बिना मुक्ति नहीं है ।
 - ix. हिमालय से गंगा निकलती है ।
4. केषाञ्चित् पञ्चानां वाक्यानांशुद्धिः करणीया । 10
 - i. अहं विद्यालयं गच्छति ।
 - ii. तौ ग्रामं गमिष्यन्ति ।
 - iii. गोपालः रामं पुस्तकं ददाति ।
 - iv. पञ्च पुस्तकं अस्ति ।
 - v. ऊँ नमः शिवम् ।
 - vi. रामः विद्यालयः गच्छन्ति ।
 - vii. चतस्रः बालकाः अगच्छताम् ।
 - viii. नेत्रस्य काणः ।
5. निम्नलिखितेषु पञ्चानामेव पर्यायवाचि शब्दाः लेख्याः । 5
 - i. चन्द्रः ii. भूमिः
 - iii. गृहम् iv. वस्त्रम्
 - v. सर्पः vi. वृक्षः
 - vii. सरस्वती viii. नदी
 - ix. नृप
